

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 124/14

Luksemburg, 11 września 2014 r.

Wyrok w sprawie C-117/13
Technische Universität Darmstadt / Eugen Ulmer KG

Państwo członkowskie może zezwolić bibliotekom na digitalizację, bez zgody podmiotów praw autorskich, niektórych znajdujących się w ich zbiorach książek w celu udostępnienia ich na stanowiskach komputerowych w czytelnii

Państwa członkowskie mogą, w określonych granicach i na określonych warunkach, w tym pod warunkiem uiszczenia na rzecz podmiotów praw autorskich godziwej rekompensaty, zezwolić użytkownikom na drukowanie na papierze lub utrwalanie na kluczu USB książek poddanych digitalizacji przez bibliotekę

Na podstawie dyrektywy o prawie autorskim¹ twórcom przysługuje wyłączne prawo zezwalania na zwielokrotnianie i publiczne udostępnianie ich utworów lub zakazania takiego zwielokrotniania i udostępniania. Niemniej jednak, dyrektywa umożliwia państwom członkowskim ustanowienie w stosunku do tego prawa określonych wyjątków i ograniczeń. Taka możliwość istnieje w szczególności w przypadku ogólnodostępnych bibliotek, które w celu badań lub prywatnych studiów udostępniają użytkownikom znajdujące się w ich zbiorach utwory za pośrednictwem odpowiednio wyposażonych terminali. W niniejszej sprawie Bundesgerichtshof (federalny sąd najwyższy Niemiec) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o wyjaśnienie zakresu tego uprawnienia, z którego skorzystały Niemcy.

Bundesgerichtshof musi rozstrzygnąć spór między uniwersytetem technicznym w Darmstadt (Technische Universität Darmstadt) a niemieckim wydawnictwem Eugen Ulmer KG. Biblioteka uniwersytecka poddała digitalizacji książkę wydaną przez Eugen Ulmer², a następnie udostępniła ją na stanowiskach komputerowych zainstalowanych w czytelnii. Biblioteka odrzuciła wysuniętą przez wydawnictwo ofertę zakupu i korzystania z wydanych przez nie podręczników (w tym książki, której dotyczy spór) w formie książek elektronicznych („E-books”). Wydawnictwo Eugen Ulmer stara się zapobiec poddawaniu digitalizacji przez uniwersytet spornej książki i domaga się, by użytkownicy biblioteki nie mogli, za pośrednictwem stanowisk komputerowych w czytelnii, drukować spornej książki lub utrwalać jej na kluczu USB, i następnie wynosić ewentualnie tych zwielokrotnień poza bibliotekę.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził przede wszystkim, że nawet jeżeli podmiot praw autorskich zwraca się do biblioteki z ofertą zawarcia, na odpowiednich warunkach, umowy licencyjnej na korzystanie ze swojego utworu, biblioteka może powołać się na wyjątek przewidziany dla odpowiednio wyposażonych terminali, gdyż w przeciwnym wypadku nie mogłaby ona realizować swej podstawowej misji i wspierać interesu publicznego związanego z promowaniem badań i prywatnych studiów.

Trybunał orzekł następnie, że dyrektywa nie stoi na przeszkodzie temu, by państwa członkowskie przyznały bibliotekom prawo digitalizacji utworów znajdujących się w ich zbiorach, o ile okaże się to konieczne do udostępnienia tych utworów użytkownikom za pośrednictwem odpowiednio wyposażonych terminali w celu badań lub prywatnych studiów. W istocie przysługujące bibliotekom prawo udostępniania znajdujących się w ich zbiorach utworów za pośrednictwem odpowiednio

¹ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167, s. 10).

² Chodzi tu o podręcznik Winfrieda Schulzego zatytułowany „Einführung in die neuere Geschichte” (wprowadzenie do historii współczesnej).

wyposażonych terminali mogłoby zostać pozbawione znacznej części swej istoty lub skuteczności, gdyby owe biblioteki nie dysponowały mającym uzupełniający charakter prawem digitalizacji odnośnych utworów³.

Trybunał stwierdził natomiast, że owo prawo udostępniania, które może przysługiwać ogólnodostępnym bibliotekom, nie może pozwalać na drukowanie utworów na papierze ani na utrwalanie ich na kluczu USB za pośrednictwem odpowiednio wyposażonych terminali przez osoby prywatne. Drukowanie utworu na papierze lub utrwalanie go na kluczu USB stanowią bowiem czynności zwielokrotnienia, ponieważ mają na celu stworzenie nowej kopii tej udostępnionej osobom prywatnym kopii cyfrowej. Tego rodzaju czynności zwielokrotnienia nie są konieczne z punktu widzenia udostępnienia utworu użytkownikom za pośrednictwem odpowiednio wyposażonych terminali i nie są w związku z tym objęte prawem do udostępniania utworów za pośrednictwem odpowiednio wyposażonych terminali, tym bardziej że czynności te są dokonywane przez osoby prywatne, a nie przez samą bibliotekę.

Trybunał dodał jednak, że państwa członkowskie mogą, w granicach wyznaczonych przez dyrektywę i na określonych w niej warunkach, ustanowić wyjątek lub ograniczenie w stosunku do przysługującego podmiotom praw autorskich wyłącznego prawa do zwielokrotniania i zezwolić w ten sposób użytkownikom biblioteki na drukowanie utworów na papierze lub utrwalanie ich na kluczu USB za pośrednictwem odpowiednio wyposażonych terminali. W tym celu konieczna jest jednak zapłata godziwej rekompensaty na rzecz podmiotów praw autorskich.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

---

³ Trybunał dodał, że takie mające uzupełniający charakter prawo digitalizacji nie narusza normalnego wykorzystania utworu ani nie powoduje nieuzasadnionej szkody dla uzasadnionych interesów podmiotów praw autorskich, ponieważ będące przedmiotem sprawy niemieckie przepisy krajowe stanowią, że liczba egzemplarzy każdego z utworów udostępnianych użytkownikom za pośrednictwem odpowiednio wyposażonych terminali nie może przekroczyć liczby materialnych egzemplarzy nabytych przez bibliotekę.